

Vastaus Nuorisovaltuuston aloitteeseen: Nuorisotalon toiminnan kehittäminen ja uudelleenjärjestely nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja osallisuuden vahvistamiseksi

Kauniaisten kaupunki ja nuorisopalvelut tekevät suunnitelmallista työtä nuorten eteen. Nuorisotalo on luonnollisesti tärkeä osa nuorten palveluita Kauniaisissa. Nuorisopalvelujen toimintaa kuuluu toki paljon enemmän kuin vain avoin nuorisotalo toiminta. Nuorten kuuleminen on aina kuulunut oleellisena osana nuorisotyön työkaluihin ja strategioihin. Nuorisotalon remontointi vaiheen alusta asti nuorilta on kysely mm. huoneiden käyttötarkoituksista ja aukioloajoista. Jokaisen toimintavuoden aikana kyselyitä jatketaan, jotta avoimen nuorisotalon palvelut olisivat nuorten toiveiden mukaisia.

Kauniaisten nuorisopalveluiden ja ohjaamotalon yhteistyö on ollut aktiivista jo kolmatta vuotta. Etsivän nuorisontyöntekijämme kautta kauniaislaiset nuoret saavat yhtäläisen palvelun ohjaamotalosta kuin espoolaisetkin. Etsivän nuorisontyöntekijän toimisto on nuorisotalolla, mutta työhön ei kuulu osallistuminen avoimen nuorisotalon toimintaan aktiivisesti. Valtion tukia voidaan vähentää, mikäli toimintaa ei kohdisteta suoraan etsivän nuorisontyöntekijän työnkuvaan. Usein työpäivän päätteeksi etsivä nuorisontyöntekijä poikkeaa toki avoimen tilan kautta kotimatalle tai nuorten tapaamisiin.

Kauniaisissa on vain yksi etsivä nuorisontyöntekijä.

1. Viihtyvyyden ja käytettävyyden parantaminen

-välineiden kunnostus:

nuorisotalon välineitä ja laitteita päivitetään jatkuvasti. Suurin osa hankinnoista hoidetaan tilaamalla ja välillä toimitusajat voivat kestää. Sama pätee myös laitteiden huoltoihin. Nuorisotalon remontin yhteydessä menetettiin 400 neliötä hissiin ja huoltotiloihin. Suurin menetetty tila on varastotilat. Talossa ei siis ole paljon varasto-/ kaappitilaa ja nykyiset varastot ovat täynnä. Joidenkin pelivälineiden (esim. pingis- ja biljardimailojen) käyttöjen kohdalla on myös havaittu ajoittain piittaamattomuutta ja suoranaista ilkivaltaa. Kasvatuksellisista syistä emme voi aina välittömästi antaa uusia pelivälineitä rikottujen tilalle. Budjetillamme on selkeät rajat. Normaalin pingismailan tulisi kestää viikkoja ja kuukausia. Monen mailan rikkoutuminen saman illan aikana ei ole normaalia.

-kahvila ja välipalat:

vakinainen kahvilatoiminta tuottaa monia käytännön haasteita. Vakinainen kahvilatoiminta voi johtaa rekisteröitymistä elintarvikehuoneistoksi. Tällöin keittiötilan käyttöön tulee hygieniasyistä rajoituksia. Tällä hetkellä jotkut nuoret lämmittävät itse keittiön uunissa ja mikrossa eväsruokiaan sekä keittävät vettä nuudeleita varten. Tämä hankaloituisi ja sama

koskisi pop-up ruokatapahtumia. Kahvilatoiminta toisi myös tilaan rahaliikennettä, koska nuorten iän takia kaikilla ei ole mahdollisuutta mobilepayhin tai pankkikorttiin. Joissakin kaupungeissa rahan käsittely on johtanut väärinkäytöksiin. Naapurikunnassa Espoossa on 19 nuorisotilaa, joissa yhdessäkään ei ole näistä mainituista syistä pysyvää kahvilatoimintaa nuorisopalveluiden toimesta. Valmisteilla on järjestää kahvilatoimintaa, jossa ei olisi tuoretavaraa vaan pakattuja tuotteita (esim. juomia, välipalakeksejä) kuten uimahallilla. Tapahtumiin on suunnitteilla pop-up kahvilaa yhteistyössä partiolaisten kanssa, mikä toisi heille myös pientä varainhankintaa.

2. Teemallisen toiminnan laajentaminen

– ohjelmaa yläkoululaisille ja lukiolaisille:

Nuorisotalolla järjestetään tapahtumia kuukausittain (bändi-iltoja, teatteria, leirejä, retkiä). Tapahtumia pyritään järjestämään kaiken ikäisille. Tapahtumia järjestetään nuorten omien ideoiden mukaisesti. Tänä keväänä kokeillaan Kauniaisissa ManiMiitti-konseptia Espoon mallin pohjalta, joka tarjoaisi nuorille suoran osallistumistavan tapahtumien ideoimiseen sekä uusien välineiden hankkimiseen nuorisotalolle eli osallistavaa budjetointia. Tapahtumien järjestämisessä tulee ottaa huomioon Kauniaisten pienet henkilökunta resurssit. Muissa pääkaupunkiseudun kaupungeissa on erilliset henkilöresurssit tapahtumien suunnitteluun ja tuottamiseen. Niistä käytetään nimikkeitä kulttuurinen nuorisotyö tai nuorisotyötä tukevat palvelut. Muissa kunnissa nuorisotilat ovat myös auki pääosin kolmesta neljään iltaan viikossa. Kauniaisissa aukiolo päiviä on viikossa viidestä kuuteen, vaikka henkilökuntaa on vain 4. Sama henkilökunta työskentelee myös säännöllisesti jalkautuvassa nuorisotyössä. Tapahtumat, retket ja leirit vaativat pitkäaikaista suunnittelua. Tapahtumien järjestämisessä on myös huomioitava henkilökuntarajoitteet turvallisuusmielessä. Useimmissa kaupungeissa tapahtumiin varataan yksi nuorisonohjaaja 15-20 nuorta kohti. Tämän lisäksi tapahtumiin palkataan järjestyksenvalvojat, tekninen henkilökunta ja mahdolliset pop-up kahvilan vetäjät. Syksyn 2024 bändi-illoissa on ollut parhaimmillaan 150 nuorta samanaikaisesti nuorisotilassa (maksimimäärä). Säästösyistä yksi ohjaaja on ollut sidottu äänipöytään ja toinen ohjaaja valopöytään. Tällöin 150 nuorta on valvottu vain kahdella nuorisonohjaajalla järjestyksien puuttuessa täysin. Tulevaisuudessa varsinkin yläasteikäisiin ja sitä vanhempiin kohdistuvat tapahtumat tulee suunnitella myös turvallisuusnäkökulmasta. Todennäköisesti tämä tulee vaikuttamaan budjetointiin. Ulkopuolisilla ammattilaisilla tapahtuman kulut kasvaisivat 1000-3000 euroa/ tapahtuma.

Nuorisotyön näkökulmasta tapahtumat ei tule olla nuorille passiivinen kävijätapahtuma vaan ennen kaikkea mahdollisuus osallistua myös suunnitteluun ja toteutukseen. Monessa kunnassa järjestetään pääosin vain tapahtumia, joissa nuoret ovat aktiivisessa roolissa tapahtumissa. Pelkkä ideointi ei ole nuoria osallistavaa ja kasvattavaa. Nuorisotyön rooli ei tule olla vain ohjelmatoimistopalvelua, varsinkin kun pääkaupunkiseutu tarjoaa tapahtumia nuorillekin runsaasti.

Harrastusmahdollisuuksien osalta Kauniaisissa on monipuolinen Granimalli, joka tarjoaa maksuttomia harrastusmahdollisuuksia koulupäivän yhteydessä ja jälkeen. Granimalli palvelee sekä ylä- että alakoululaisia Kauniaisissa.

3. Bänditilan käytön tehostaminen

-Bänditoiminnalla on vahvat juuret Kauniaisten nuorisopalveluissa. 90-luvun alusta asti on nuorisopalvelut järjestänyt säännöllistä bänditoimintaa harjoitustilojen ja tapahtumien muodossa. Vain korona-aika ja nuorisotalon remontti on jättänyt bänditapahtumat väliin, mutta tuolloinkin korvaavat harjoittelutilat saatiin järjestettyä. Nykyisin bändi-iltoja on vähintään 2 syksyllä ja 2 keväällä. Tiloissa harjoittelevat bändit saavat etuoikeuden esiintyä tapahtumissa. Bändit markkinoivat tapahtumia aktiivisesti omien somekanavien kautta, jotta tilaisuuden markkinointi olisi kohdistetumpaa. Tämä on nuoria osallistavaa toimintaa parhaimmillaan. Markkinoinnissa ja osallistamisessa onkin onnistuttu erinomaisesti.

Harjoitustiloja mainostetaan useilla nettisivuilla ja niistä kerrotaan myös kouluvierailuiden ohessa. Info-teeveiden kautta tiloja mainostetaan kausittain. Nuorisotalon bänditilassa on myös Kauniaisten musiikkiopiston toimintaa kahtena iltana viikossa. Ja heille on tarjottu mahdollisuutta osallistua nuorisotalon tapahtumiin.

4. Aukioloaikojen ja ikäryhmien tarkastelu

-Aukioloajoissa on aina otettu huomioon nuorten toiveita. Nuorten palautteen mukaisesti nuorisotalo aukeaa nykyisin klo 14.30 arkisin. Nuorilta saadun palautteen mukaisesti on myös pelihuoneita jaettu ikäryhmien mukaan sekä fyysisesti että aikataulullisesti. E-sport-huoneessa on eri peliajat ikäryhmien mukaan kuten Kansallinen audiovisuaalinen instituutti Kavi suosittaa. Nuorten toiveita on myös kuultu siten, että kaikilla ikäryhmään katsomatta on mahdollisuus tulla avoimeen nuorisotilaan heti ovien avauduttua. Kuten on tiedossa niin suuri osa koulujemme oppilaista asuu ulkopaikkakunnilla, tästä johtuen nuorisotilan tulee olla auki suoraan koulun jälkeen kaikille ikäryhmille, koska ei voi olettaa, että he palaavat illalla takaisin Kauniaisiiin. Suurella osalla myös harrastukset rajoittavat nuorisotalon henkilökohtaisia käyttöaikoja. Luonnollista on, että viiden jälkeen suurin osa alakoululaisista poistuu kotiin syömään, josta matka jatkuu harrastuksiin. Näin luontevasti tila on illalla enemmän vanhempien nuorten käytössä. Tämä malli on ollut käytössä Kauniaisissa ainakin 80-luvulta asti ja Espoon ruotsinkieliset nuorisotilatkin ovat omaksuneet tämän hyväksi koetun aukioloikäytännön myös omissa tiloissaan. Avoimet nuorisotilat on tarkoitettu kaikille nuorille. Monilla nuorilla on sisaruksia, joiden iät voivat vaihdella paljonkin, joten on luontevaa olla samoissa tiloissa eri-ikäisten kanssa.

Remontin jälkeen on palattu vanhaan taloon sitä edeltävien yhden huoneen tilapäisratkaisujen sijaan. Monihuoneisessa tilassa on tilaa kaikille halukkaille. Nuorisotalon

tulisi aina olla yleinen tila, jossa eri-ikäiset ihmiset ja jopa sukupolvet voivat kohdata toisensa. Tämä lisää yhteisöllisyyttä aidosti ja tuottaa turvallisemman ja tasapainoisemman ympäristön kaikille. Tapahtumat on luonnollisesti aina huomioitu ikäryhmittäin.

Nuorisopalvelut kiittää nuorisovaltuustoa kiinnostuksesta nuorisotalon kehittämistä kohtaan. Yhdessä saamme aina enemmän aikaan. Nuorisopalveluiden vastaava, etsivä nuorisonohjaaja ja nuorisopalveluiden muut ammattilaiset ovat aina valmiita ja halukkaita vierailemaan kokouksissanne toiveidenne mukaan. Kasvokkain puhumalla monia asia on helpompi ja nopeampi käsitellä pienessä kaupungissamme. Nuorissa on tulevaisuus.